ε , ο → βραχύχρονα φωνήεντα (υ)
η , ω → μακρόχρονα (-)

Οι δίφθογγοι <u>οι,</u> <u>αι,</u> ει, αυ, ευ, ου → μακρόχρονοι (!) Αλλά: στο τέλος λέξεων τα οι , αι → βραχύχρονα (π.χ. στη λέξη άνθρωποι)

ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΟΝΙΣΜΟΥ

1. **Ποτέ δεν τονίζουμε πάνω απ' την προπαραλήγουσα** στις πολυσύλλαβες λέξεις.
   Πχ. άνθρωπος αλλά <u>φιλανθρωπότατος</u>.

2. Όταν η **λήγουσα είναι μακρά η προπαραλήγουσα δεν τονίζεται.**
   Πχ λέμε του <u>Ομήρ**ου**</u> και όχι του Όμηρου.

3. **Όταν τονίζουμε την προπαραλήγουσα βάζουμε πάντα οξεία.**
   Πχ. <u>πεί</u>θομαι

4. **Κάθε βραχεία συλλαβή όταν τονίζεται παίρνει οξεία.**
   Πχ. λ<u>**ό**</u>γος , ελθ<u>**έ**</u>

5. **Μακρά** παραλήγουσα μπροστά από **μακρά** λήγουσα, όταν τονίζεται, παίρνει **οξεία**.
   Πχ. μήτηρ, παύω

6. **Μακρά** παραλήγουσα μπροστά **από βραχεία λήγουσα,** όταν τονίζεται, παίρνει **περισπωμένη**.
   Πχ. μητερ , παυε

7. Στα ονόματα, όπου τονίζεται η ονομαστική ενικού , εκεί τονίζονται και οι άλλες πτώσεις-εκτός αν εμποδίζει η μακρόχρονη λήγουσα (κανόνας 2)
   Πχ. ο γέρων οι γέροντες
   του γέροντος αλλά των γερόντων

8. Η ασυναίρετη **ονομαστική, αιτιατική, κλητική των ονομάτων, όταν τονίζεται, παίρνει οξεία.**
   Πχ. η τιμή οι θεοί ο ποιμήν ο ιμάς
   τήν τιμήν τούς θεούς
   (ω) τιμή (ω) θεοί

9. Η μακροκατάληκτη **γενική και δοτική των ονομάτων, όταν τονίζεται στη λήγουσα, παίρνει περισπωμένη.**
   Πχ. του κριτου των κριτων
   τω κριτη τοις κριταις
   <u>Αλλά</u> του ανδρ<u>ό</u>ς